

Rektor

**Karolinska Institutets yttrande avseende regeringens remiss
”Transpersoner i Sverige – Förslag till stärkt ställning och bättre
levnadsvillkor (SOU 2017:92)”.**

Karolinska Institutet (KI) har anmodats att lämna yttrande över regeringens remiss. KI:s verksamhet är berörd av remissens innehåll och lämnar följande synpunkter:

Mot bakgrund av att KI utbildar framtidens hälso- och sjukvårdspersonal välkomnas förslaget om ändring i examensbeskrivningarna i högskoleförordningen för att säkerställa att studenter uppvisar kunskap om hbtq-personers och personer med intersexvariationers levnadsvillkor (Avsnitt 14.1.3, s. 490 f). KI föreslår att även ytterligare examina omfattas. Relevanta examina är även tandhygienist-, logoped-, arbetsterapeut-, psykoterapeut-, specialistsjuksköterske- och röntgensjuksköterskeexamina.

Mot bakgrund av att transpersoner är mer utsatta för olika former av våld än övriga befolkningen är det centralt att det inom ramen för 2018 års ändring av examensordningen (att studenter vid professionsutbildningar ska uppvisa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer), även säkerställs att kunskap om våld mot transpersoner innefattas.

KI har tidigare svarat på regeringens delning om ändring av examensordningen (dnr 1-614/2017) att det är angeläget att säkerställa att studenter i sina framtida yrkesroller har en bred kunskap om ojämställdhetens komplexitet för att kunna hantera konsekvenserna av ojämställdhet och ojämlikhet i sin yrkesutövning och i samhället i övrigt. Däri ingår i allra högsta grad kunskap om villkoren för transpersoner och personer med intersexvariationer. Dock menar vi att alltför avgränsade eller för den delen för många och separata skrivningar i examensmålen riskerar att leda till att komplexiteten kring jämställdhet och jämlikhet går förlorad och att andra perspektiv nedprioriteras.

Att i stället bredda kunskapskraven i examensmålen till att handla om kön och makt i vidare bemärkelse har potential att skapa en mer fördjupad förståelse hos studenterna. För att utexaminerad hälso- och sjukvårdspersonal ska kunna ge patienter adekvat bemötande, stöd och vård krävs därför att utbildningarna inbegriper kunskap om hur kön och andra maktordningar påverkar människor i vidare bemärkelse. På KI finns en stor forskningsaktivitet och klinisk kompetens inom samtliga professioner som är involverade i utredning och behandling av vuxna, barn och ungdomar med könsdysfori som kan nyttjas för att öka kunskapen om transpersoners levnadsvillkor, både internt på KI och på nationell nivå.

I utredningen framkommer att bristen på kunskap är stor inom vården och en slutsats är att kunskapen och säkerheten inom hälso- och sjukvården ska öka. Regeringen har i den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor fastslagit att det är nödvändigt för vårdgivare att öka sin kunskap om våld och vård för våldsutsatta genom att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Regeringen har möjliggjort för landsting att på detta område ta del av utvecklingsmedel och kompetensstöd som tidigare endast riktades till socialtjänsten och ideella organisationer (skr. 2016/17:10, s. 133). KI föreslår att denna möjlighet förstärks med ytterligare utvecklingsmedel och kompetensstöd så att det säkerställs att även nu yrkesverksamma inom hälso- och sjukvård har adekvat kunskap om transpersoners livsvillkor, inklusive utsatthet för våld.